

ด่วนที่สุด

ที่ กก ๐๔๐๒.๒/ ๙๘๖

กระทรวงการคลัง
ถนนพระรามที่ ๖ กทม. ๑๐๔๐๐

๓๐ มกราคม ๒๕๖๒

เรื่อง ร่างระเบียบการเบิกเงินจากคลัง การรับเงิน การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน และการนำเงินส่งคลัง พ.ศ.

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี
๒. ร่างระเบียบการเบิกเงินจากคลัง การรับเงิน การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน และการนำเงินส่งคลัง พ.ศ.
๓. ตารางเปรียบเทียบระเบียบการเบิกจ่ายเงินจากคลัง การเก็บรักษาเงินและการนำเงินส่งคลัง พ.ศ. ๒๕๕๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม กับร่างระเบียบการเบิกเงินจากคลัง การรับเงิน การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน และการนำเงินส่งคลัง พ.ศ.

ด้วยกระทรวงการคลังขอเสนอเรื่อง ร่างระเบียบการเบิกเงินจากคลัง การรับเงิน การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน และการนำเงินส่งคลัง พ.ศ. มาเพื่อคณะกรรมการพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๖) ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด ชาตุศรีพิทักษ์) กำกับการบริหารราชการ กระทรวงการคลังได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีด้วยแล้ว โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

กระทรวงการคลังได้กำหนดระเบียบการเบิกจ่ายเงินจากคลัง การเก็บรักษาเงิน และการนำเงินส่งคลัง พ.ศ. ๒๕๕๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๑ (๒) แห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการรัฐมนตรี เพื่อให้ส่วนราชการถือปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านการเงินการคลังในเรื่องการเบิกเงินจากคลัง การรับเงิน การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน และการนำเงินส่งคลัง ตลอดจนกำหนดขั้นเพื่อให้สอดคล้องกับการปฏิบัติงานตามระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ (GFMIS)

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี

โดยที่พระราชบัญญัติวิธีการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ ได้มีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๖๑ ในมาตรา ๓๙ บัญญัติว่า การเบิกเงินจากคลัง การรับเงิน การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน และการนำเงินส่งคลัง ให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการรัฐมนตรี มาตรา ๖๑ วรรคสาม บัญญัติว่า เว้นแต่จะมีกฎหมายกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น เงินกองงบประมาณนั้นเมื่อได้ใช้จ่าย ในการปฏิบัติหน้าที่หรือการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์จนบรรลุวัตถุประสงค์แห่งการนั้นแล้ว มีเงินคงเหลือ ให้นำส่งคลังโดยมีข้อข้า ทั้งนี้ การนำเงินส่งคลังให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการรัฐมนตรี และมาตรา ๙๖ บัญญัติว่า บรรดาภูมิ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือหลักเกณฑ์ที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัตามาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ให้มีผลใช้บังคับต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้จนกว่าจะมีการออกระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หรือหลักเกณฑ์ ตามพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และการดำเนินการออกระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หรือหลักเกณฑ์ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จเพื่อให้มีผลใช้บังคับภายในหนึ่งปี นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ดังนั้น เพื่อให้เป็นไปตามนัยกฎหมายข้างต้น จึงเห็นสมควรยกเลิก

ระเบียบการเบิกจ่ายเงินจากคลัง การเก็บรักษาเงินและการนำเงินส่งคลัง พ.ศ. ๒๕๕๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม กำหนดระเบียบขึ้นใหม่ภายใต้บทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ ต่อไป

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

มาตรา ๘๖ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ บัญญัติว่า การดำเนินการอกรับเบี้ยบ ข้อบังคับ ประกาศ หรือหลักเกณฑ์ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จเพื่อให้มีผลใช้บังคับภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (ครบกำหนดระยะเวลาหนึ่งปีในวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๖๒)

๔. สาระสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

เนื่องจากระเบียบการเบิกเงินจากคลัง การรับเงิน การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน และการนำเงินส่งคลัง พ.ศ. ที่ยกเว้นให้มีหลักการเช่นเดียวกับระเบียบการเบิกจ่ายเงินจากคลัง การเก็บรักษาเงิน และการนำเงินส่งคลัง พ.ศ. ๒๕๕๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน โดยได้มีการปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติตามพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ และตามแผนยุทธศาสตร์ National e-Payment ตลอดจนแก้ไข ข้อกำหนดที่เกี่ยวกับการใช้งานในระบบ GFMIS เพื่อรองรับการปรับปรุงระบบ New GFMIS Thai และแก้ไขถ้อยคำ หรือความที่ยังไม่ชัดเจนให้ถูกต้องเป็นปัจจุบัน รวมทั้งได้นำข้อเสนอแนะต่าง ๆ ที่ได้รับจากการรับฟังความคิดเห็น มาปรับปรุงร่างระเบียบการเบิกเงินจากคลังฯ ให้มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น โดยหน่วยงานของรัฐที่เป็นส่วนราชการ จะต้องถือปฏิบัติตามร่างระเบียบการเบิกเงินจากคลังฯ ทั้งฉบับ ส่วนรับหน่วยงานของรัฐประเภทอื่นที่ไม่ใช่ ส่วนราชการจะต้องถือปฏิบัติเฉพาะในหมวด ๑ หมวด ๒ หมวด ๓ ส่วนที่ ๑ - ๓ หมวด ๘ ส่วนที่ ๒ และหมวด ๙ ซึ่งมีสาระสำคัญ ดังนี้

๔.๑ ให้ยกเลิกระเบียบการเบิกจ่ายเงินจากคลัง การเก็บรักษาเงินและการนำเงินส่งคลัง พ.ศ. ๒๕๕๑ ระเบียบการเบิกจ่ายเงินจากคลัง การเก็บรักษาเงินและการนำเงินส่งคลัง (ฉบับที่ ๑) พ.ศ. ๒๕๖๑ และระเบียบการเก็บรักษาเงินและการนำเงินส่งคลังในหน้าที่ของสำอางและกิจสำอาง พ.ศ. ๒๕๖๐

๔.๒ กำหนดบทนิยามขึ้นใหม่ และปรับปรุงบทนิยามให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น ได้แก่

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความถึง ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงาน ของรัฐสภาก ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง ศาลรัฐธรรมนูญ องค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ องค์กรอัยการ องค์กร มหาชน ทุนหมุนเวียนที่มีฐานะเป็นนิติบุคคล องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานอื่นของรัฐตามที่ กฎหมายกำหนด

“หน่วยงานผู้เบิก” หมายความถึง หน่วยงานของรัฐที่ได้รับจัดสรรงบประมาณ รายจ่ายและเบิกเงินจากกรมบัญชีกลางหรือสำนักงานคลังจังหวัด แล้วแต่กรณี

“ส่วนราชการ” หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่อ อย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรม และให้หมายความรวมถึงส่วนราชการประจำจังหวัด จังหวัดและกลุ่มจังหวัดตาม กฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดินด้วย

“รัฐวิสาหกิจ” หมายความว่า รัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลัง ของรัฐ และกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ

“องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า องค์กรบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์กรบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง

“หน่วยงานย่อย” หมายความว่า หน่วยงานในสังกัดของส่วนราชการในราชการบริหารส่วนคลัง หรือในราชการบริหารส่วนภูมิภาคหรือที่ตั้งอยู่ในอำเภอ ซึ่งมีได้เบิกเงินจากกรมบัญชีกลาง หรือสำนักงานคลังจังหวัด แต่เบิกเงินผ่านส่วนราชการที่เป็นหน่วยงานผู้เบิก

“คลัง” หมายความว่า ที่เก็บรักษาเงินแผ่นดินของกระทรวงการคลัง และให้หมายความรวมถึงบัญชีเงินฝากที่ธนาคารแห่งประเทศไทยเพื่อการนี้ด้วย

“ตู้นิรภัย” หมายความว่า ตู้เหล็กอันมั่นคงซึ่งใช้สำหรับเก็บรักษาเงินของทางราชการ

“เงินรายได้แผ่นดิน” หมายความว่า เงินทั้งปวงที่หน่วยงานของรัฐจัดเก็บหรือได้รับไว้เป็นกรรมสิทธิ์ตามกฎหมาย ระบุเป็น ข้อบังคับ หรือจากนิติกรรมหรือนิติเหตุและกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลัง และกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ บัญญัติไม่ให้หน่วยงานของรัฐนั้นนำไปใช้จ่ายหรือหักไว้เพื่อการใด ๆ

“เงินกองบประมาณ” หมายความว่า บรรดาเงินทั้งปวงที่หน่วยงานของรัฐจัดเก็บหรือได้รับไว้เป็นกรรมสิทธิ์ตามกฎหมาย ระบุเป็น ข้อบังคับ หรือจากนิติกรรมหรือนิติเหตุ หรือกรณีอื่นใดที่ต้องนำส่งคลัง แต่มีกฎหมายอนุญาตให้สามารถเก็บไว้ใช้จ่ายได้ไม่ต้องนำส่งคลัง

“ระบบ” หมายความว่า ระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ (Government Fiscal Management Information System : GFMIS) ซึ่งปฏิบัติโดยผ่านช่องทางที่กระทรวงการคลังกำหนด

๔.๓ กำหนดเพิ่มเติมให้หน่วยงานของรัฐที่มิใช่ส่วนราชการ ต้องจัดให้มีการวางแผนและเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการเบิกเงิน การรับเงิน การจ่ายเงิน และการเก็บรักษาเงิน ตามที่กฎหมายว่าด้วยการนับบัญชีไว้ โดยต้องเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล มีความโปร่งใสและตรวจสอบได้

๔.๔ ปรับปรุงแก้ไขให้หน่วยงานผู้เบิกมีสิทธิในการปฏิบัติงานในระบบ GFMIS ได้หลากหลายช่องทางยิ่งขึ้น

๔.๕ ปรับปรุงแก้ไขเพื่อรองรับให้หน่วยงานผู้เบิกที่ไม่ใช่ส่วนราชการ สามารถเบิกจ่ายเงินงบประมาณแทนกันได้ และสามารถขอเบิกเงินจากคลังได้ทั้งกรณีเข้าบัญชีหน่วยงานและจ่ายตรงไปยังเจ้าหนี้

๔.๖ กำหนดเพิ่มเติมให้หน่วยงานผู้เบิกที่มิใช่ส่วนราชการขอเบิกเงินได้ตามแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับความเห็นชอบจากสำนักงบประมาณ สำหรับกรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับเงินอุดหนุนเฉพาะกิจให้เบิกเงินจากคลังได้เมื่อหนี้ถึงกำหนดชำระหรือใกล้จะถึงกำหนดชำระเท่านั้น

๔.๗ กำหนดเพิ่มเติมเกี่ยวกับการเบิกเงินของส่วนราชการให้สามารถจ่ายตรงจ้าหนี้หรือผู้มีสิทธิรับเงินได้ทุกกรณี

๔.๘ กำหนดเพิ่มเติมเพื่อรับกรณีที่จังหวัดและกลุ่มจังหวัดเป็นส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐและกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ โดยวิธีการเบิกจ่ายเงินให้ถือปฏิบัติตามที่กระทรวงการคลังกำหนด

๔.๙ ปรับปรุงแก้ไขการเบิกเงินของส่วนราชการที่มีสำนักงานในต่างประเทศกรณีมีหนี้ผูกพันและไม่สามารถชำระหนี้ได้ทันสื้นปีงบประมาณ ให้เก็บเงินไว้เพื่อจ่ายสำหรับการนั้นต่อไปได้อีกไม่เกินหนึ่งเดือน เว้นแต่มีความจำเป็นให้ขอทำความตกลงกับกระทรวงการคลังเพื่อขอขยายเวลาออกใบได้อีกไม่เกินหนึ่งเดือน

๔.๑๐ กำหนดเพิ่มเติมให้ผู้มีอำนาจอนุมัติการจ่ายเงินของส่วนราชการมีหน้าที่ในการตรวจสอบการใช้จ่ายเงินให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายหรือกฎ หรือตามที่ได้รับอนุญาตให้จ่าย

๔.๑๓ ปรับปรุงแก้ไขให้การจ่ายเงินของส่วนราชการรวมทั้งกรณีการจ่ายเงินยืมให้จ่ายผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ และให้ใช้รายงานการจ่ายเงินจากระบบอิเล็กทรอนิกส์เป็นหลักฐานการจ่าย โดยการจ่ายเงินเป็นเช็คหรือเงินสด ให้กระท่าได้เฉพาะที่มีเหตุขัดข้องหรือมีความจำเป็นเร่งด่วนซึ่งไม่สามารถดำเนินการจ่ายเงินผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ได้

๔.๑๔ กำหนดหลักการให้การรับเงินของส่วนราชการรวมทั้งกรณีการรับคืนเงินยืมให้รับผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ และให้ใช้รายงานจากระบบอิเล็กทรอนิกส์เป็นหลักฐานการรับชำระเงิน เว้นแต่กรณีที่มีเหตุขัดข้องหรือมีความจำเป็นเร่งด่วนซึ่งไม่สามารถรับผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ได้ ให้รับเป็นเงินสดหรือเช็ค หรือเอกสารแทนตัวเงินอื่นที่กระท่องธรรมคลังกำหนดได้

๔.๑๕ ปรับปรุงแก้ไขให้มีความชัดเจนว่าการจัดทำรายงานเงินคงเหลือประจำวัน และการเก็บรักษาเงินเป็นเฉพาะกรณีที่ส่วนราชการมีเงินสดหรือเช็คหรือเอกสารแทนตัวเงินอื่นที่สำนักงานและยกเลิกการใช้ตราประจาร์ของกรรมการเก็บรักษาเงิน

๔.๑๖ ปรับปรุงแก้ไขให้วิธีการนำเงินส่งคลังหรือฝากคลังให้ดำเนินการผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ สำหรับกรณีที่มีการรับเป็นเงินสดหรือเช็คหรือเอกสารแทนตัวเงินอื่น ให้จัดทำใบนำฝากเงินพร้อมทั้งนำเงินสดหรือเช็คหรือเอกสารแทนตัวเงินอื่น ฝากเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารของกรมบัญชีกลาง หรือของสำนักงานคลังจังหวัด แล้วแต่กรณี

๔.๑๗ ปรับปรุงแก้ไขหลักการกันเงินไว้เบิกเหลือปีให้กระท่าได้เฉพาะกรณีมีหนี้ผูกพันก่อนสิ้นปีงบประมาณและมีวงเงินตั้งแต่นึงแสนบาทขึ้นไปหรือตามที่กระท่องธรรมคลังกำหนด โดยให้ขอ กันเงินไว้เบิกเหลือปีต่อไปได้อีกไม่เกินหกเดือนของปีงบประมาณถัดไป เว้นแต่มีความจำเป็นต้องขอเบิกเงินจากคลังภายในเวลาดังกล่าว ให้ขอทำความตกลงกับกระท่องธรรมคลังเพื่อขอขยายเวลาออกใบได้อีกไม่เกินหกเดือน

๔.๑๘ กำหนดเพิ่มเติมหมวดของหน่วยงานย่อย โดยกำหนดให้การเบิกเงิน การรับเงิน การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน และการนำเงินส่งคลัง เป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีปฏิบัติที่กระท่องธรรมคลังกำหนด

๔.๑๙ กำหนดเพิ่มเติมกรณีทุกสิ้นวันทำการให้มีการตรวจสอบการรับ - จ่ายเงินผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ และยกเลิกการกำหนดในส่วนของวิธีปฏิบัติทางบัญชี และวิธีปฏิบัติในการตรวจสอบภายในของส่วนราชการ เนื่องจากได้มีการกำหนดฐานอำนาจในเรื่องดังกล่าวไว้ในพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ แล้ว

รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ และ ๓

๕. ความเห็นของหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง

กระท่องธรรมคลังโดยกรมบัญชีกลางได้เชิญหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานของรัฐสภา ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง ศาลรัฐธรรมนูญ องค์กรอิสระ ตามรัฐธรรมนูญ องค์กรอัยการ องค์กรกรรมมหาชน ทุนหมุนเวียนที่มีฐานะเป็นนิติบุคคล องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานอื่นของรัฐตามที่กฎหมายกำหนด จำนวน ๑๐๐ หน่วยงาน เข้าร่วมการประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อร่างระเบียบการเบิกเงินจากคลังฯ เมื่อวันศุกร์ที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๑ ซึ่งหน่วยงานที่เข้าร่วมการประชุมส่วนใหญ่เห็นด้วยกับร่างระเบียบการเบิกเงินจากคลังฯ และบางหน่วยงานได้มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม โดยกระท่องธรรมคลังได้นำข้อเสนอแนะดังกล่าวมาปรับปรุงร่างระเบียบการเบิกเงินจากคลังฯ ให้มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้นด้วยแล้ว

๖. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงการคลังขอเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีเพื่อโปรดพิจารณาให้ความเห็นชอบร่างระเบียบ
การเบิกเงินจากคลัง การรับเงิน การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน และการนำเงินส่งคลัง พ.ศ.

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนิ่งทราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะกรรมการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอวิศักดิ์ ตันติวรรณศ์)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

กรมบัญชีกลาง
กองกฎหมาย
โทร. ๐ ๒๑๒๗ ๗๐๐๐ ต่อ ๔๔๓๕
โทรสาร ๐ ๒๑๒๗ ๗๑๕๐